

НАСЛІДКИ БРЮССЕЛЬСЬКОГО ДОГОВІРА ДЛЯ ЄВРОПИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В роботі дослідження розвитку Брюссельського договору (!948) та його впливу на європейські країни.

Ключеві слова: НАТО, Брюссельський пакт, ЄС ,ЗЕС .

Abstract

The review of the development of the Brussels Treaty (! 948) and its impact on European countries.

Keywords: NATO, Brussels Pact, EU, WEU.

Вступ

Метою роботи є розповісти про який шлях пройшов Брюссельський пакт та який вплив мав на Європу.

Результати дослідження

Мета Брюссельського договору було створення співпраці країн на можливу реакцію зі сторони зі сторони Німеччини . Тому перші три статті договору присвячені економічному, соціальному та культурному кооперацій. За пактом країни –учасники повинні , у випадку якщо одна чи декілька з них стали об'єктом нападу або агресій ,інші країни договору нададуть військову підтримку атакованій стороні та іншу допомогу ,а також сприятимуть її зусиллям.

У вересні 1948 року сторони Брюссельського договору(Велика Британія, Франція, Нідерланди, Люксембург , Бельгія) прийняли рішення про створення військового агентства під назвою Western Union Defense Organization . Він складався з Комітету оборони WU на рівні прем'єр-міністра та Об'єднаного комітету начальників штабів WU, включаючи всіх національних начальників штабів, які керували оперативною організацією.

Поява в 1949 Североатлантичного договору , заснуваного НАТО зменшило значення Брюссельського пакту , оскільки сам текст пакту не містив будь-яких положень об організаційному механізмі реалізації положень Договору, ця функція перейшла до НАТО.

Ситуацію покликано було змінити Паризька угода від 24 жовтня 1954 року , яке принесло зміни в Брюссельський пакт відносно створення спеціальної структури на його основі - Західноєвропейський союз. Крім того Західна Німеччина та Італія приєднується до пакту.

У наступні роки холодної війни діяльність НАТО повністю затьмарила діяльність ЗЕС. Але це не означає кінець існуванню.

З початку 80 років були перші кроки до реставрацій організацій. Ним став підписання Маастрихтський договору в 7 лютому 1992 р. також відомий договір про створення Європейського Союзу . Західноєвропейський союз знайшов своє нове місце у процесах європейської інтеграції та отримав нове амплуа як європейська інтеграційна структура у сфері оборони, у співпраці з якою Європейський Союз почав проводити заходи щодо створення власної оборонної політики.

Маастрихтський договір зазначив, що Західноєвропейський союз є невід'ємною частиною розвитку Європейського Союзу, що забезпечує останньому доступ до оперативних можливостей у питаннях гуманітарного, рятувального, миротворчого характеру та створення ударних сил з регулювання криз і відновлення миру. Декларація про Західноєвропейський Союз визначила механізми співпраці Європейського Союзу та ЗЕС.

Знаковою подією, що свідчила про зміну орієнтації ЗЕС, став переїзд штаб-квартири організації з Лондона до Брюсселя.

Свого роду результатом реформи ЗЕС стала Кірхберзька декларація, підписана у травні 1994 р. на засіданні Ради ЗЕС. Декларація остаточно закріпила нову структуру членства в організації, що характеризується більшою гнучкістю та дозволяє брати участь у діяльності ЗЕС усім заінтересованим країнам.

Проте шлях цих організацій розійшлися. Європейський Союз вважав за доцільне розвивати власну оборонну політику, спираючись виключно на власні ресурси. Вперше це було заявлено на засіданні Європейської ради в Гельсінкі восени 1999 р. і остаточно закріплено Ніццьким договором 2001 р., який відлучив ЗЕС від оборонної політики Європейського Союзу. 1 січня 2002 року до Європейського Союзу відійшли такі установи Західноєвропейського союзу, як Інститут безпеки та супутниковий центр Європейського Союзу.

Причин зниження інтенсивності співробітництва двох організацій є дещо. По-перше, частина держав-членів Європейського Союзу є нейтральними (Австрія, Ірландія, Фінляндія, Швеція) та їхні народи опираються приєднанню цих країн до будь-якого військового альянсу, а без приєднання їх до ЗЕС побудова спільної оборонної політики стає проблематичною. По-друге, ЗЕС став виявляти власні амбіції щодо створення загальноєвропейської системи оборони, що не входило до планів Європейського Союзу. По-третє, ЗЕС, як і раніше, зберігає найтісніший взаємозв'язок, що межує із взаємозалежністю, з НАТО. Нарешті, розвиток загальної оборонної політики Європейського Союзу досяг того рівня, на якому допомога сторонніх структур уже не потрібна.

У 2009 році стаття 42.7 Лісабонського договору фактично замінила статтю V модифікованого Брюссельського договору як положення про взаємну оборону для держав-членів ЄС, які також були союзниками ЗЕС. Після обговорень десять держав-членів ЗЕС вирішили припинити дію Брюссельського договору 31 березня 2010 року. Діяльність ЗЕС була офіційно припинена в червні 2011 року. Незважаючи на це, Постановою Верховної Ради України від 25 грудня 2012 р. № 11-VII на Комітет Верховної Ради з питань європейської інтеграції покладено «забезпечення міжпарламентських зв'язків у рамках співробітництва України з Європейським Союзом (ЄС), Західноєвропейським Союзом (ЗЕС)»

Хоча Брюссельський пакт більше не існує, завдяки ньому з'явився ЗЕС, якій потім перетворився в ЄС, цей пакт став сходинкою до створення НАТО, що продовжує працювати та сучасних стосунків в Європі, створив підґрунтя для наступних тісних військових та економічних зв'язків між країнами Європи, що зміцнило общу безпеку та кооперацію різних країн по однаковим напрямкам. Ось такий вклад Брюссельського договору(пакту) мав на Європу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Брюссельський договір. Вікіпедия (https://uk.wikipedia.org/wiki/Брюссельський_договір).
2. Історія підписання .[Електронний ресурс]:[Веб сайт](http://loga.gov.ua/sites/default/files/2istoriya_pidpisannya_pivnichnoatlantichnogo_dogovoru.pdf).
3. Структура договору (<https://eulaw.edu.ru/spisok-dokumentov-po-pravu-evropejskogo-soyuz/bryusselskij-pakt-1948-g-perevod-i-kommentarij-k-yu-n-kalinichenko-p-a/>).
4. Текст Західноєвропейського союзу(http://www.cvce.eu/en/collections/unit-content/-/unit/02bb76df-d066-4c08-a58a-d4686a3e68ff/9059327f-7f8a-4a74-ac7e-5a0f3247bcd3/Resources#73277207-d250-41c5-8960-1d8bce9f11aa_en&overlay).

Чернов Артем Тарасович – студент групи 1ГМ-19б, Факультет машинобудування та транспорту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця (chernovarttt@gmail.com).

Науковий керівник: Валерій Олександрович Корнієнко д-р політичних наук, завідувач кафедри суспільно – політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м.Вінниця.

Chernov Artem Tarasovych - student of group 1GM-19b, Faculty of Mechanical Engineering and Transport, Vinnitsia National Technical University, Vinnitsia (chernovarttt@gmail.com).

Supervisor: **Valeriy Oleksandrovych Kornienko**, Doctor of Political Sciences, Head of the Department of Social and Political Sciences, Vinnitsia National Technical University, Vinnitsia.

